

Revisionsdialoger med kommunestyrelsen

Stenungsunds kommun

18 november 2019

The better the question. The better the answer.
The better the world works.

Innehållsförteckning

1	Inledning	sid 2
2	Kommunstyrelsens arbete med ekonomi och prognos	sid 6
3	Revisionsdialog med sektor utbildning	sid 8
4	Revisionsdialog med sektor socialtjänst	sid 10
5	Revisionsdialog med sektor samhällsbyggnad	sid 12
6	Revisionsdialog med sektor stödfunktioner	sid 14
7	Sammanfattning	sid 16
	Bilagor	sid 17

Inledning

Syfte och metod

► Syfte

Syftet med revisionsdialogerna är att ge revisionen en översiktlig bild av kommunstyrelsens verksamhet- och ekonomistyrning samt identifiera eventuella risker kopplade till styrning, ledning och uppföljning av verksamheten.

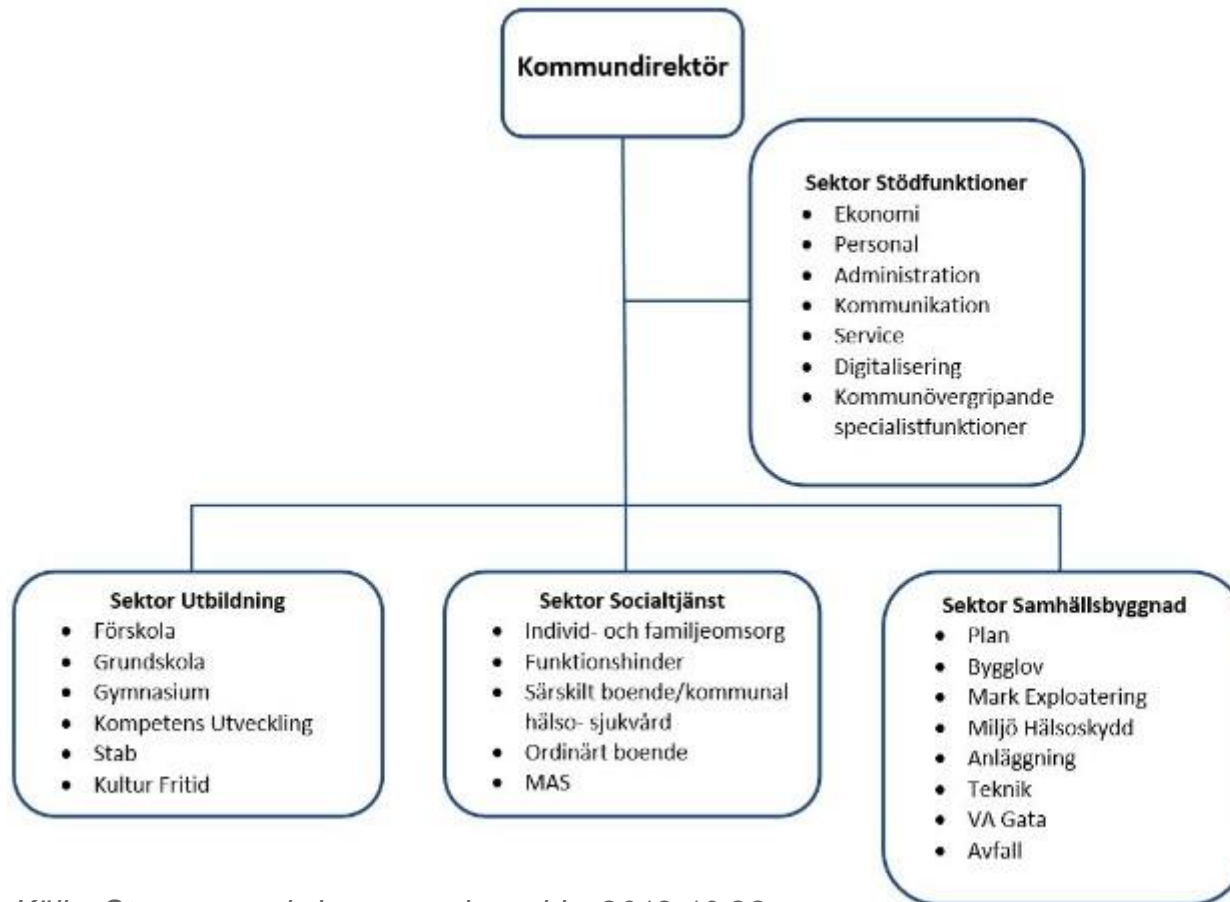
► Metod

Fyra revisionsdialoger har genomförts med kommunstyrelsens presidium, ordförande i respektive utskott samt sektorchef för respektive sektor.

- Dialog med sektor utbildning och sektor socialtjänst genomfördes 17 juni 2019.
- Dialog med sektor samhällsbyggnad och sektor stödfunktioner genomfördes 14 oktober 2019.

Inledning

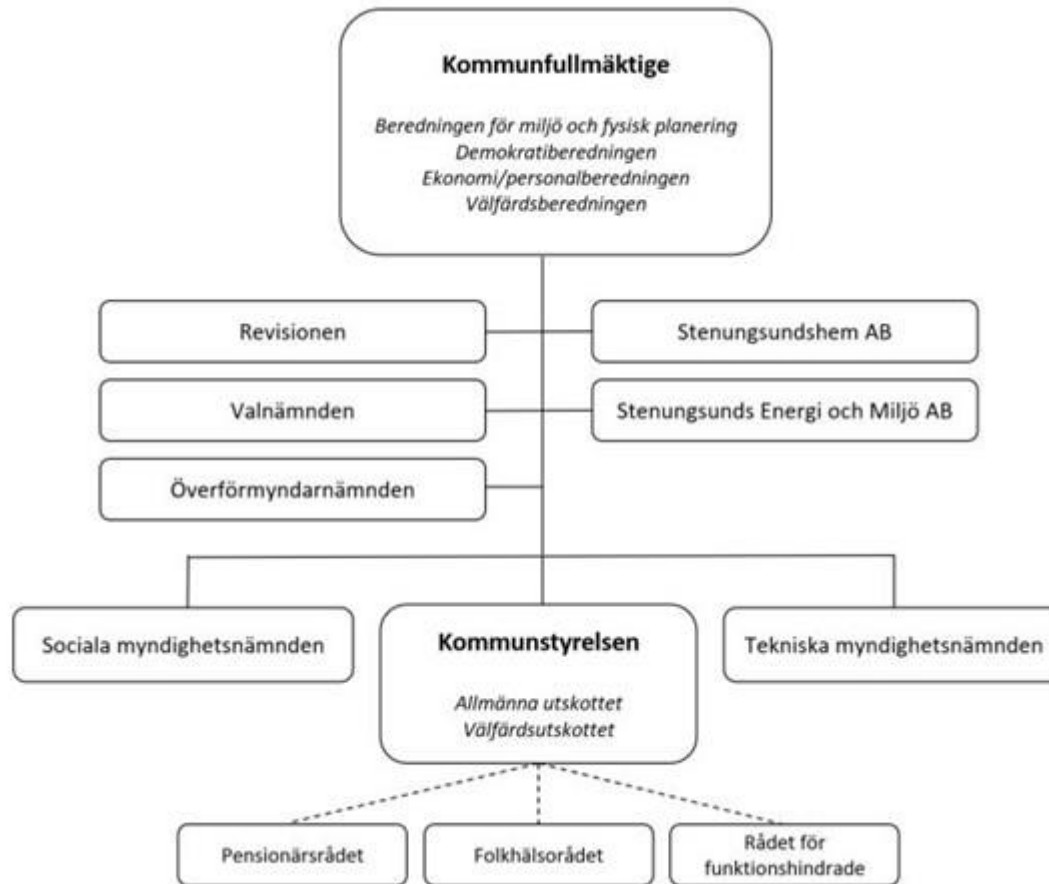
Stenungsunds tjänstemannaorganisation

Källa: Stenungsunds kommuns hemsida, 2019-10-28

Inledning

Stenungsunds politiska organisation

Källa: Stenungsunds kommuns hemsida, 2019-10-28

Kommunstyrelsens arbete med ekonomi och prognos

- ▶ Chefen för respektive enhet/verksamhet/sector träffar ekonom regelbundet.
- ▶ En chef som inte bedömer det möjligt att förhålla sig till en budget i balans ska genast rapportera det till närmaste chef.
- ▶ Kommunstyrelsen har antagit ett årshjul för sin egen planering samt ett årshjul för respektive utskott.
- ▶ Varje enhet ska ha en ekonomi i balans. Om en enhet/verksamhet inte klarar budget i balans kan verksamhetschef/sectorchef acceptera budgetunderskottet under förutsättning att det finns tillräckligt överskott på övriga enheter/ verksamheter för att täcka underskottet.
- ▶ Av kommunstyrelsens årshjul framkommer att styrelsen följer upp ekonomi och prognos vid budgetuppföljning (april, maj och november) samt vid års- och delårsbokslut.

Källa: Skriftliga svar från sektor stödfunktioner och sektor samhällsbyggnad (2019-10-14) samt sektor utbildning och sektor socialtjänst (2019-06-17)

Kommunstyrelsens arbete med ekonomi och prognos (forts.)

Sektorerna arbetar kontinuerligt med att säkra kompetensen vad gäller budget och uppföljning. Det sker genom:

Verksamhetsspår:

- I rekryteringen av chefer fastställs ansvarsområdet för respektive chef – verksamhets-, personal-, budget- och arbetsmiljöansvar.
- I rekryteringen säkerställs kompetensnivå och potential. Ansvar för detta har rekryterande chef.
- Det finns ett internt chefsutvecklingsprogram som innehåller moduler för ekonomi, exempelvis ekonomi ABC med ekonomichef som kursledare.

Källa: Skriftliga svar från sektor stödfunktioner och sektor samhällsbyggnad (2019-10-14) samt sektor utbildning och sektor socialtjänst (2019-06-17)

Ekonomistöd:

- Samtliga ekonomer har en central placering i ekonomifunktionen.
- Varje verksamhet har en ekonom knuten till sig.
- Ekonomerna stödjer cheferna i sitt uppdrag att hantera sin ekonomi och kontrollerar också att arbetet sköts.
- Arbetet följer ett årshjul som omfattar budgetarbete, uppföljning, prognos och bokslut. Många processer är standardiserade.
- Det finns en tydlig uppdelning mellan ekonomens och verksamhetens ansvar.
- Ekonomerna är också delaktiga vid investeringar och verksamhetsförändringar

Revisionsdialog med sektor utbildning

► Rapportering

- I KS årshjul framkommer att sektor utbildning vid tre specifika tillfällen ska rapportera om sitt systematiska kvalitetsarbete. Dessutom ska sektorn bland annat informera om tillsyn av fristående verksamheter och rapportera om befarade kränkningar av elever.
- I välfärdsutskottets årshjul framkommer vad och när utskottet ska erhålla rapportering från verksamheten. Bland annat finns följande inplanerat:
 - Fördjupad verksamhetsinformation (Kompetens och utveckling, förskolan, kultur-och fritid, gymnasiet och grundskolan).
 - Information om antagning till gymnasiet.
 - Rapport från skolinspektionens tillsyn.

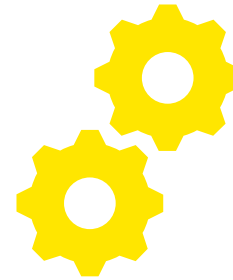
► Sektorns arbete för budget i balans

- Kommunstyrelsen har beslutat om budgetbesparande åtgärder under 2019 (se bilaga 1).
- Av delårsbokslut per april framkom att beslutade åtgärder inte gav tillräcklig effekt, vilket resulterade i större underskott än förväntat.
- Uppföljning av budgetbesparande åtgärder sker i samband med delårsbokslutet per augusti.
- Av delårsbokslutet per augusti 2019 framkommer att sektorn fortsatt prognostiserar ett budgetunderskott på 10 mnkr per helår. Detta trots att budgetbesparande åtgärder genomförts.

Revisionsdialog med sektor utbildning (forts.)

► Utmaningar och risker 2019

- Att nå budget i balans.
 - ▶ Grundskolan har under flera års tid haft svårigheter att få budgeten att balansera.
- Ekonomistyrningen är inte tillräcklig.
 - ▶ Att beslutade besparingsåtgärder inte får önskad effekt inom sektorn.
- Kompetensförsörjning och rekrytering (kommunövergripande).
 - ▶ Brist på behöriga lärare och annan personal
 - ▶ Svårigheter i att behålla och rekrytera nya lärare och chefer
- Flera stora om- och nybyggnadsprojekt av skolor och förskolor är på gång.
 - ▶ Av budget 2019 framkommer att upprätthålla tempo och takt i arbetet och i samverkan med övriga involverade parter i kommunen innebär en samordningsutmaning.
- Volymökning av antal barn.
 - ▶ Sektorn följer de befolkningsprognoser som kommunen köper in samt utfallet från SCB
- Att fortsätta med det påbörjade digitaliseringsarbetet.
- Integration.
 - ▶ Att lyckas få fler nyanlända i jobb på kortast möjliga tid
 - ▶ Att anpassa storleken på verksamheten till antalet individer samtidigt som kvaliteten bibehålls.

Revisionsdialog med sektor socialtjänst

▶ Rapportering

- I KS årshjul framkommer att sektor socialtjänst vid specifika tillfällen bland annat ska rapportera om ej verkställda biståndsbeslut och patientsäkerhet.
- I välfärdsutskottets årshjul framkommer vad och när utskottet ska erhålla rapportering från verksamheten. Bland annat finns följande inplanerat:
 - ▶ Fördjupad verksamhetsinformation (IFO, särskilt boende, hälso- och sjukvård, funktionshinder och hemtjänst).
 - ▶ Information om lex sarah och lex maria.
 - ▶ Nyckeltalredovisning.
 - ▶ Boendesituation ensamkommande/nyanlända.

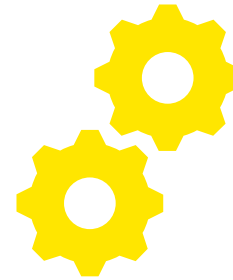
▶ Sektorns arbete för budget i balans

- Kommunstyrelsen har beslutat om budgetbesparande åtgärder under 2019 (se bilaga 1).
- Uppföljning av budgetbesparande åtgärder sker i samband med delårsbokslutet per augusti.
- Av delårsbokslutet per augusti 2019 framkommer att sektorn fortsatt prognostiserar ett budgetunderskott på 18 mnkr per helår. Detta trots att flera budgetbesparande åtgärder genomförts.

Revisionsdialog med sektor socialtjänst (forts.)

► Utmaningar och risker 2019

- Att nå budget i balans.
 - ▶ Sektorerna har under flera års tid haft svårigheter att få budgeten att balansera.
- Ekonomistyrningen är inte tillräcklig.
 - ▶ Att beslutade besparingsåtgärder inte får önskad effekt inom sektorn.
- Kompetensförsörjning och rekrytering (kommunövergripande).
 - ▶ Att rekrytera personal med rätt kompetens.
- Optimerad bemanning inom vård och omsorg samt funktionshinder.
- Höga sjuktal.
 - ▶ Sektorerna tittar på de områden med höga sjuktal och jobbar med HR-enheten för att hitta långsiktiga alternativ.
- Ökade kostnader för försörjningsstöd inom IFO.
 - ▶ Kostnader för placeringar, svåra att prognostisera.
- Pågående omorganisation inom funktionshinder.
- Att ställa om verksamheten till välfärdstekniken.
- Volymökningar.
 - ▶ Sektorerna följer de befolkningsprognoser som kommunen köper in samt utfallet från SCB.

Revisionsdialog med sektor samhällsbyggnad

▶ Rapportering

- I KS årshjul framkommer att sektor samhällsbyggnad ska rapportera om verksamhetsplan och beslut om miljöpris.
- I allmänna utskottets årshjul framkommer vad och när utskottet ska erhålla rapportering från verksamheten. Bland annat finns följande inplanerat:
 - ▶ Infrastruktur- och kollektivtrafikfrågor.
 - ▶ Uppföljning av VA-saneringsplan.
 - ▶ Planerat underhåll teknisk verksamhet.
 - ▶ Planprioritetslista och projekt.

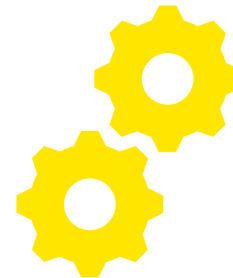
▶ Sektorns arbete för budget i balans

- Kommunstyrelsen har beslutat om budgetbesparande åtgärder under 2019 (se bilaga 1).
- Uppföljning av budgetbesparande åtgärder sker i samband med delårsbokslutet per augusti.
- Av delårsbokslutet per augusti 2019 framkommer att sektorn fortsatt prognostiserar ett budgetunderskott på 1,4 mkr per helår. Detta trots att flera budgetbesparande åtgärder genomförts.

Revisionsdialog med sektor samhällsbyggnad (forts.)

▶ Utmaningar och risker 2019

- Att nå budget i balans.
 - ▶ Sektorerna har haft svårigheter att få budgeten att balansera.
- Ekonomistyrningen är inte tillräcklig.
 - ▶ Att beslutade besparingsåtgärder inte får önskad effekt inom sektorerna.
- Kompetensförsörjning och rekrytering (kommunövergripande).
 - ▶ Att rekrytera personal med rätt kompetens
- Stora utvecklingsprojekt kopplat till centrumutveckling.
 - ▶ Tre detaljplaner för centrala Stenungsund pågår. Om kommunen inte kommer få igenom den planerade utbyggnaden i centrum får det stora konsekvenser.
 - ▶ Se bilaga 2 för sektorns pågående investeringsprojekt.
- Organisationsförändring av verksamheten sker 2020.
- Finansiell risk inom verksamheten Plan som är under genomlysning.

Revisionsdialog med sektor stödfunktioner

▶ Rapportering

- I KS årshjul framkommer att sektor stödfunktioner bland annat ska rapportera om förnyande av fullmakter och oavslutade motioner och revisionsuppdrag.
- I allmänna utskottets årshjul framkommer vad och när utskottet ska erhålla rapportering från verksamheten. Bland annat finns följande inplanerat:
 - ▶ Digitalisering.
 - ▶ Kommunens försäkringsskydd.
 - ▶ Information om måltidsproduktionen.
 - ▶ Information om lokalprojekt och lokalstyrgruppens pågående arbete.

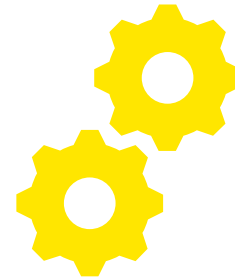
▶ Sektorns arbete för budget i balans

- Ett arbete med budgetbesparande åtgärder pågår inom sektorn (se bilaga 1).
- Sektorns underskott härleds till att SOLTAK:s och kommunens budgetprocess inte är i fas.
 - ▶ Sektorns övriga funktioner prognosticerar en budget i balans eller överskott.
- Uppföljning av budgetbesparande åtgärder sker i samband med delårsbokslut per augusti.
- Av delårsbokslutet per augusti 2019 framkommer att sektorn fortsatt prognostiserar ett budgetunderskott på 6,2 mnkr per helår. Det är en förbättring med 4,6 mnkr jämfört med uppföljningen i april.

Revisionsdialog med sektor stödfunktioner (forts.)

▶ Utmaningar och risker 2019

- Kostnaderna för SOLTAK.
 - ▶ Sektor arbetar på olika sätt för att få ned dessa kostnader.
- Ökade priser inom el och livsmedel.
 - ▶ Elpriserna har ökat med 20 %.
 - ▶ Livsmedel har ökat med över 6 %.
- Måltid behöver se över utbud, kvalitet, sortiment och övriga kostnader.
 - ▶ Måltid behöver synliggöra och mäta matsvinnet för att sedan ta fram en handlingsplan för åtgärder.
- Digitaliseringsarbetet.
 - ▶ Implementering av E-strategi.
 - ▶ Förberedelser och införande av e-arkiv är en prioriterad uppgift.
 - ▶ Kommunens digitaliseringsarbete beskrivs närmare i bilaga 3.
- Fastighetsunderhåll.
 - ▶ Ett antal satsningar har genomförts på bland annat Nösnäsgymnasiet och kopparskolan under året.
 - ▶ Satsningar på fastighetsunderhåll under 2019 beskrivs i bilaga 4.
- Förberedelser för och införande av e-arkiv.
 - ▶ Sektor har nyligen startat upp en förstudie för att utreda möjligheterna att på sikt införa e-arkivet för långsiktigt bevarande av handlingar.

Sammanfattning

Revisionens revisionsdialoger

- ▶ Utifrån revisionsdialogerna har ett antal övergripande risker identifierats:
 - Att beslutade besparingsåtgärder inte får önskad effekt inom sektorerna.
 - Att KS inte upptäcker och agerar vid eventuella budgetavvikelser i tillräckligt tidig utsträckning.
 - Att roll- och ansvarsfördelningen mellan KS och sektorerna är otydlig.
 - Att brist på personal kan få konsekvenser för ekonomi, arbetsmiljö och kvalitet.

Göteborg den 18 november 2019

Emma Bergstrand
Verksamhetsrevisor

Liselott Daun
Certifierad kommunal yrkesrevisor

Bilaga 1.

Beslutade åtgärder för budget i balans 2019

► Sektor socialtjänst

Åtgärder sammanställning	Prognos mars	Ytterligare åtgärder	Ny prognos
<u>Verksamheter med underskott</u>			
IFO	-9 700 tkr	2 700 tkr	- 7 000 tkr
SÄBO	-4 900 tkr	4 400 tkr	-500 tkr
Hälsa och sjukvård	-3 200 tkr	0 tkr	-3 200 tkr
<u>Verksamheter med budget i balans</u>			
Sektorsövergripande	300 tkr		300 tkr
Funktionshinder	3 200 tkr		3 200 tkr
Ordinärt boende	0 tkr	450 tkr	450 tkr
Totalt Sektor Socialtjänst	-14 300 tkr	7 550 tkr	-6 750 tkr

► Sektor utbildning

Verksamhet	Prognos mars	Ytterligare åtgärder	Ny prognos
Sektorsövergripande	- 3 000	+ 250	- 2 750
Förskola	+ 2 000	+ 850	+ 2 850
Grundskola	- 6 900	+ 6 600	0
Gymnasieskola	- 2 700	+ 2 400	- 300
Särskola	0	0	0
Kompetens och utveckling	- 100	+100	0
Staben	- 200	+ 1 000	+ 800
Kultur och fritid	0	0	0
Totalt Sektor utbildning	- 10 900	+ 10 550	+ 600

► Sektor samhällsbyggnad

Åtgärder sammanställning	Prognos mars	Ytterligare åtgärder	Ny prognos
<u>Verksamheter med underskott</u>			
Plan	-700 tkr	350 tkr	-350 tkr
Färdtjänst	-800 tkr	0 tkr	-800 tkr
Teknik	-3 300 tkr	800 tkr	-2 500 tkr
Anläggning	-800 tkr	1 310 tkr	510 tkr
<u>Verksamheter med budget i balans</u>			
Bygglov	1 200 tkr	750 tkr	1 950 tkr
Miljö & Hälsoskydd	0 tkr	580 tkr	580 tkr
Totalt Sektor Samhällsbyggnad	-4 400 tkr	3 790 tkr	-610 tkr

► Sektor stödfunktioner *

- Effekt 2019:
 - Minska matsvinn (200 tkr).
 - Minska konsultkostnader inom fastighet/administration (ca 850 tkr).
 - Energi- och vattenbesparingar (150 tkr).
- Effekt 2020:
 - Uppsägning av avtal för äldre dokument- och ärendehanteringssystem LIS.
 - Flytt av budget- och skuldrådgivningen till kommunhuset.

Bilaga 2.

Investeringsprojekt inom sektor samhällsbyggnad

► Centrum

- Det största infrastrukturprojektet är för närvarande utveckling av detaljplan för ett nytt centralt beläget resecentrum. I detta ingår bland annat att flytta Göteborgsvägen västerut. En trafikanalys med simuleringar pågår för bästa lösning av korsningar mm. Projektet följer plan i tid och budget. Detaljplanen avses antagas under våren 2020.
- Diskussioner pågår också med Västtrafik för hur kollektivtrafiken bör förändras i och med flytten av resecentrum och en ökad befolkning.
- Samarbete med trafikverket för att få med Bohusbanans utveckling i Nationell plan för 2022-33 samt att utveckla Nösåsmotet till planskilt mot i Regional plan 2022-33.
- Gränsande till detaljplan för resecentrum är Västanvindsgatan och CW Borgs väg vilka är två detaljplaner med bostäder.

Bilaga 2.

Investeringsprojekt inom sektor samhällsbyggnad (forts.)

▶ Muddring hamnen

- I samband med förberedande arbete har en geoteknisk undersökning visat på risker med bärighet för kajkanten längs med Stenungstorg. Innan muddring kan ske behöver förstärkningsåtgärder utföras. Detta innebär ökade kostnader för projektet samt en förskjuten tidsplan.

▶ Svartehallen/Sågen, VA samt Gång- och cykelväg

- Framdragning av dricksvatten och spillvatten. Projektet upphandlas under hösten 2019 med möjlig start tredje kvartalet 2020. Budgeten är satt till 35 miljoner kronor och projektet beräknas ta ca 24 månader att genomföra.

▶ ÅVC Stora Höga

- Beslut om byggnation av ny återvinningscentral togs av Kommunfullmäktige våren 2018.
- Under hösten 2019 kommer en ansökan lämnas in till länsstyrelsen om att driva en återvinningscentral på platsen.
- Byggstart beräknas till sent 2020 alternativt början av 2021. Budget är satt till ca 43 miljoner kronor.

▶ Färskvattenledning Kungälv

- Projekteringen för Stenungsund är klar under fjärde kvartalet 2019.
- Byggstart har en osäker prognos för tillfället till följd av att tidplanen i Kungälv är förskjuten.

Bilaga 3.

Kommunens digitaliseringsarbete

- ▶ Sektor stödfunktioner samordnar kommunens digitaliseringsarbete.
 - ▶ Arbete sker genom RDU (rådet för digital utveckling) där kommunledningen representeras genom sektorchef för stödfunktioner och där sektorerna representeras genom utsedda representanter.
 - ▶ Under 2019 togs en digitaliseringsplan fram som ligger till grund för det pågående digitaliseringsarbetet.
- ▶ KS har tagit fram en handlingsplan baserat på KFs antagna e-strategi.
 - ▶ Av planen för 2019 framgår att informationssäkerhet, förbättrade internetförbindelser, mobiltäckning och realisering av digitaliseringsplan särskilt ska prioriteras.

- ▶ Tabellen nedan visar pågående digitaliseringsprojekt inom respektive sektor:

Digitaliseringsprojekt	Sektor	
Digitala inköp	Socialtjänsten	
Digital signering	Socialtjänsten	
Digitalt vägnät	Samhällsbyggnad	
Robotgräsklippare	Stödfunktioner	
Digital kvittering & betalning (lunch)	Stödfunktioner	
Menybeställning via webbhandel	Stödfunktioner	
E-tjänster + Mina Sidor	Stödfunktioner	
Digital medarbetare & chattbot	Stödfunktioner	
Digital rumsbokning med skärm	Stödfunktioner	
Automatiska matinköp	Stödfunktioner	
Systemintegration	Utbildning	

Bilaga 4.

Beskrivning av satsningar på fastighetsunderhåll under 2019

- ▶ Åtgärder på Nösnäsgymnasiet:
 - Byt ut 100 fönster (1 mnkr avsatt för ändamålet).
 - 50 fönster är utbytta och fler kan bli utbytta under hösten.
 - Renovera 20 klassrum (2,5 mnkr avsatt för ändamålet).
 - 19 rum är renoverade. Mestadels klassrum, men även några arbetsrum. Dessutom en verkstadslokal och bildsalen.
- ▶ Åtgärda sättningar i mark runt Kopperskolan och ett antal av de äldre förskolorna:
 - Markarbeten utförda på Trollbackens förskola och arbete pågår på Kristinedals förskola. Arbete är även utförts på Kopperskolan (0,5 mnkr avsatt för ändamålet).
- ▶ Åtgärder på Jörlandaskolan:
 - Renovering har skett av klassrum, korridorer och toaletter på flera förskolan, bland annat Jörlandaskolan (1 mnkr avsatt för ändamålet).